

Вернигора Петро Леонтійович

12.07.1921 - 20.11.1943

Герой Радянського Союзу

Наш університет свято зберігає в пам'яті імена тих, хто віддав своє життя на фронтах Другої Світової війни. Вшановуючи пам'ять нашого Героя в музеї проводиться виставка до 100-річчя з дня народження Петра Леонтійовича Вернигори – командира батареї 1817-го самохідно-артилерійського полку 52-ї армії 2-го Українського фронту, лейтенанта, студента нашого інституту.

Народився 12 липня 1921 в селищі Тараща, нині місто Київської області, в сім'ї службовця. Українець. Член ВКП (б) з 1943 року.

Закінчив технікум механізації в місті Біла Церква Київської області та 2 курси сільськогосподарського інституту.

Зі спогадів П.В. Алюшина однокурсника: «...Він був студентом другого курсу нашого інституту, мріяв стати агрономом. Я добре знав Петра. Це був міцно збитий, життєрадісний хлопець, який понад усе любив свою

майбутню хліборобську професію. Він мріяв вирощувати високі врожаї пшениці... Та коли прийшла пора захистити свою мрію – Петро не здригнувся. 19 вересня 1939 року на засіданні комітету КСМ інституту обговорювалось одне питання: «Рекомендація кращих комсомольців у військові училища й Армію». Кращий спортсмен агрофаку, комсомольський активіст серйозно готував себе до захисту Вітчизни. Велика Вітчизняна війна застала його курсантом артилерійського училища....

У Червоній Армії з 1939 року. У 1942 році закінчив Ташкентське училище самохідної артилерії. Свій бойовий шлях лейтенант Петро Вернигора розпочав командиром самохідної гармати у грудні 1942 року. У складі Воронезького фронту лейтенант Вернигора брав участь у зимовому наступі 1943 року. Звільняв міста Старий Оскол, Охтирка та інші населені пункти Белгородської та Сумської областей. Влітку 1943 року брав участь у Курській битві. У серпні 1943 року 1817-й самохідно-артилерійський полк, в якому служив Вернигора, увійшов до складу передислокувати з Волховського фронту 52-ї армії і з ходу включився в загальний наступ радянських військ. Вернигора брав участь у боях за міста Полтавщини Миргород і Хорол і в кінці вересня 1943 вийшов на річку Дніпро. Тут в районі міста Канева Черкаської області був захоплений плацдарм на західному березі Дніпра. Війська 52-ї армії після форсування Дніпра весь жовтень вели важкі, кровопролитні бої за розширення плацдарму. У ніч з 16 на 17 листопада 1943 командир самохідної батареї артполку лейтенант Вернигора, посадивши на броню СУ-122 десант піхоти, першим увірвався в опорний пункт противника - село Геронимівка. Потужним ударом гармат, дружною атакою десанту за короткий час було розгромлено великий підрозділ дивізії СС «Вікінг». Фашисти кидали зброю і техніку і намагалися сховатися в лісі, але широкі гусениці самохідної установки підминали їх на своєму шляху. Від села Геронимівка до станції Черкаси лежить відкрите, чисте поле, кожен метр якого був пристріляний батареями противника, встановленими на околиці міста і в його глибині. Спостерігаючи за

рубежами загороджувального вогню противника і інтервалами нальотів, командир батареї лейтенант Вернигора намічав бойові курси своїх машин. На світанку 20 листопада 1943р. 6 самоходок стрімко подолали зону вогню і увірвалися на станцію Черкаси. У залізничній станції гітлерівці влаштували танкову засідку. За блокпостом, прикриті димовою завісою, зачаїлися ворожі танки. Але масивні гармати радянських самоходок 122-міліметрового калібру одним пострілом підпалювали фашистські танки, гусениці тиснули ворожі батареї і кулеметні точки. Одна за одною запалали 5 ворожих машин. І ось спалахнули в повітрі кілька зелених ракет, сповістивши наступаючі війська, що шлях до міста відкритий. А через 20 хвилин лейтенант Вернигора радирував: "Веду бій на міській площі Черкас. Кінчаються боєприпаси. Шліть снаряди". Батарея відображала одну атаку за іншою. Фашисти насідали, били з гармат з кожного провулка. Командир батареї був поранений, але не залишив свою самохідку. Коли скінчилися снаряди, Вернигора наказав тиснути ворога гусеницями. Прямим попаданням снаряда в командирській машині був розбитий бак з паливом. Немов смолоскип, в центрі міської площі згорів безстрашний екіпаж ... **Всього за 4 дні батарея Вернигори знищила 5 танків, 17 гармат, 2 міномети, 6 протитанкових гармат, 16 кулеметів, 13 автомашин, багато солдатів і офіцерів противника, захопила в полон - 18 солдатів, а також 14 автомашин і 3 гармати.**

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 22 лютого 1944 року за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і проявлені при цьому відвагу і героїство лейтенанту **Петру Леонтійовичу Вернигорі** було посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Похований Герой в братській могилі в селі Геронимівка Черкаської області. Його ім'ям названі вулиці в містах Черкаси та Тараща, а також у селі Геронимівка. Наказом Міністра оборони СРСР П.Л.Вернигора навечно зарахований до списків особового

складу військової частини в складі якої пройшов славний бойовий шлях від Курська до Придніпров'я. Нагороджений орденом Леніна .

Вшановуючи пам'ять Героя, студенти та викладачі інституту розмістили його портрет на стенді Героїв в холі актової зали та у Книзі Бойової слави, що зберігається у музеї БНАУ. Також у 1980 році у внутрішньому сквері нашого університету встановлено Стеллу Героїв – серед них портрет Вернигори Петра Леонтійовича.

Час не владен загасити у нашій пам'яті вогняного подвигу нашого студента Петра Вернигори!

12.07.2021р.

Поліщук О.В. старший лаборант музею БНАУ

Мартиненко О.В. випускник, історик